

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39

Yttrande över Havs- och vattenmyndighetens förslag till ändrade bestämmelser för fiske med garn och trål

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget avser ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område samt (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.

Ändringarna avser krav på selektiva paneler i trål med maskstorlek 90-119 mm i Kattegatt, begränsningar för maskstorlekar i garn vid yrkesmässigt fiske i Kattegatt och Öresund samt uppdelning av kvoten för äkta tunga mellan redskapsgrupper.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att syftet med de ändrade bestämmelserna gällande selektiva paneler är att öka selektiviteten vid trålfiske och minska oönskade bifångster. Syftet med de ändrade bestämmelserna avseende maskstorlekar i garn uppges vara att begränsa fångsterna av äkta tunga i garn och att förhindra ett tidigt kvotstopp för arten under 2016. Slutligen uppges att syftet med de ändrade bestämmelserna för uppdelning av kvoten mellan redskapsgrupper är att möjliggöra för alla berörda redskapsgrupper att kunna nyttja kvoten för äkta tunga.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren inte uppger något övergripande syfte för de tre åtgärderna, men att det indirekt går att utläsa av förslagsställarens bakgrundsbeskrivning att syftet bland annat är att anpassa fisket till EU:s ändrade kvoter för äkta tunga.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör i konsekvensutredningen för effekterna av om ingen reglering kommer till stånd. När det gäller alternativa lösningar uppger förslagsställaren att selektivitet i de fiskeredskap som används är en viktig beståndsbevarande åtgärd och att andra nationella åtgärder kan komplettera förbättrad selektivitet i redskap, men bedöms inte kunna ersätta regleringen.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren utvecklade detta resonemang och exemplifierade de nationella åtgärder som övervägts samt motiverade varför de inte bedöms kunna ersätta regleringen. Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren i remissen men inte i konsekvensutredningen för resonemang om vissa överväganden som gjorts när det gäller utformningen av kraven. Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om dessa uppgifter sammanfattades i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Avseende fördelning av kvoten för äkta tunga mellan redskapsgrupper, uppger förslagsställaren i konsekvensutredningen, att förslaget överensstämmer med EU-rätten och hänvisar till det utrymme som finns för medlemsstaterna att utforma egna bestämmelser i artikel 16 och 17 i EU:s förordning 1380/2013.

När det gäller begränsningar av maskstorlekar i garn samt krav på selektiva paneler i trål uppger förslagsställaren att båda kraven är särregleringar och går utöver EU-rätten. Kraven innebär, enligt förslagsställaren, en skärpning av existerande regelverk i avvaktan på att EU inför motsvarande bestämmelser. Förslagsställaren uppger även att artikel 46 i EU:s förordning 850/98 ger medlemsstaterna utrymme att i vissa fall vidta nationella åtgärder för bevarande och förvaltning av fiskbestånden. Förslagsställaren uppger att den nu föreslagna regleringen sker i enlighet med dessa möjligheter.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av konsekvensutredningen framgår att ikraftträdandet planeras till den 1 januari 2016 och att tidpunkten är vald med tanke på att EU-reglerna införs vid samma tidpunkt. Förslagsställaren bedömer att särskilda informationsinsatser till berörda yrkesfiskare och branschorganisationer kommer att behövas, liksom information via myndighetens webbplats samt via pressmeddelanden.

Förslagsställaren uppger även att samråd har skett löpande med representanter för fiskenäringen när det gäller utformandet av utkastplanen, i vilken redskapsreglering för Skagerrak och bestämmelser om äkta tunga i landningsskyldighet har fastställts.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att när det gäller begränsningar av maskstorlek i garn i Kattegatt och Öresund är det totala antalet företag som berörs 26 stycken, 21 i Kattegatt och fem i Öresund. När det gäller de övriga kraven uppger förslagsställaren hur många fiskefartyg som berörs och att det i fallet med selektiva paneler i trål är 15 svenska fiskefartyg som berörs.

I konsekvensutredningen finns uppgifter om att antalet berörda fiskefartyg med passiva redskap är 30 och 41.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren endast gällande kravet om begränsningar i maskstorlek i garn redovisar antal berörda företag. För de övriga kraven kan Regelrådet konstatera att det inte framgår av konsekvensutredningen eller av remissen i övrigt om ett fiskeföretag vanligtvis bara har ett fiskefartyg eller om ett företag kan inneha flera fartyg, vilket förutom svar på hur många företag som berörs av förslaget, även skulle ge en indikation om företagets storlek. När det gäller de 15 svenska fiskefartyg som omfattas av reglerna för selektionspaneler, föranleder uppgiften frågan om det bland de övriga nämnda fiskefartygen finns fartyg som inte är svenska. Om så skulle vara fallet, anser Regelrådet att detta borde ha redovisats. Regelrådet kan slutligen konstatera att förslagsställaren ger två olika uppgifter om antal berörda fiskefartyg med passiva redskap.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren redovisade uppgifter om företagets ekonomiska storlek för att kunna sätta den i relation till förslagets kostnader.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal och storlek är bristfällig, men att redovisningen av bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Förslagsställaren gör i sin konsekvensutredning bedömningen att förslaget inte medför några administrativa kostnader.

Regelrådet har i sin granskning heller inte kunnat identifiera några sådana kostnader och finner av denna anledning att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att vissa fiskefartyg kan bli tvungna att investera i garn med en annan maskstorlek för att kunna leva upp till de nya kraven. Kostnaden för den enskilde fiskaren uppges variera beroende på hur många garn fiskaren behöver, men att kostnaden för ett färdigmonterat grimgarn uppgår till 900 kronor. Förslagsställaren uppger som exempel att kostnaden för inköp av 70 stycken garn skulle medföra en kostnad på cirka 63 000 kronor. Förslagsställaren uppger även att inom de intervall av maskstorlek som föreslås vara otillåtna, fångas även övriga värdefulla fiskslag i Kattegatt. Möjligheterna att fånga dessa fiskslag kan, enligt förslagsställaren, påverkas av en begränsning av maskstorleken. Förslagsställaren uppger att effekten är svår att bedöma, eftersom dessa fiskslag också kan fångas i garn med maskstorlek om 160 mm.

Förslagsställaren har även gjort en uppskattning av kostnaderna för den enskilde fiskaren när det gäller krav på paneler i trål och uppger att det kostar cirka 5 000 kronor per trål att byta ut 90 mm strut till 120 mm. Montering av en panel med 140 mm fyrkant- eller 270 mm diagonalmaska i en 90 trål uppskattas till cirka 2 500 - 7 500 kronor per trål.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren redovisade den totala kostnaden för samtliga företag samt för de skilda typer av företag som berörs. Regelrådet kan emellertid ha förståelse för att det kan vara svårt att göra, men anser att utförliga exempelberäkningar hade kunnat ge en tydligare bild.

Regelrådet finner trots detta att förslagsställarens redovisning av förslagets andra kostnader är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren uppger i konsekvensutredningen att för kraven avseende fördelning av kvoten för äkta tunga mellan redskapsgrupper samt avseende begränsningar av maskstorlekar i garn syftar reglerna till att fördröja ett kvotstopp för äkta tunga, vilket även får till följd att påverkan på konkurrensförhållandena, under rådande omständigheter, kan minskas på bästa sätt. När det gäller krav på selektiva paneler gör förslagsställaren bedömningen att regleringen inte medför någon nämnvärd inverkan på konkurrensförhållandena för företagen.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren i sin redovisning av berörda företag inte är tydlig med om andra företag än de svenska fiskeföretagen inkluderas i uppgifterna som lämnas i konsekvensutredningen. Eftersom fiske i svenska och därtill angränsande farvatten vanligtvis bedrivs av olika nationer, anser Regelrådet att en redovisning av konkurrensförhållandena borde ha inkluderat en jämförelse mellan de svenska företagen och deras utländska konkurrenter i ljuset av de nu föreslagna nationella särregleringarna.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren uppger i konsekvensutredningen att förslaget inte bedöms påverka företagen i andra avseenden än de redan redovisade.

Regelrådet har i sin granskning heller inte kunnat identifiera någon annan påverkan, varför Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren uppger i konsekvensutredningen att vid fördelningen av kvoten för äkta tunga mellan redskapsgrupper har särskild hänsyn tagits till de som fiskar med passiva redskap, eftersom de vid ett oregerat fiske sannolikt inte skulle kunna nyttja kvoten för äkta tunga. Förslagsställaren uppger vidare att för kravet på selektiva paneler i trål är förslaget av sådan karaktär att ingen särskild hänsyn till företagsstorlek kan beaktas.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren redovisar konsekvenserna av sitt förslag för berörda företag på ett godtagbart sätt förutom när det gäller konkurrensförhållandena samt berörda företag utifrån antal och storlek.

Regelrådet finner med anledning av detta att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 december 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristoffersson, Sofie Rehnström och Ebba Sjögren.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande